

Ilona Boháčková, Tak jsme žili, bojovali a umírali. Legionářův svět v zrcadle tisku Čechů a Slováků
v letech 1914—1918. Praha, FF UK 2011.

Posudek bakalářské práce

Tématem předkládané bakalářské práce je legionářská každodennost v letech 1914—1920. Jako pramennou základnu si autorka zvolila dobová legionářská periodika nejrůznějších původců. Právě zvolená pramenná základna, komplexnost a úplnost její excerptce mne velmi oslovily a jsou nesporným pozitivem práce. Autorka zohlednila na devadesát takovýchto periodik, mnohdy v historické literatuře téměř zapomenutých a zcela neznámých! Autorka se též seznámila s většinou relevantní literatury k tématu.

V úvodní kapitole podala autorka na základě sekundární literatury, stručný přehled vývoje legionářského hnutí; pozitivně hodnotím, že se na malém prostoru dokázala s tímto fenoménem vypořádat velmi přehledně a výstižně, což nebývá vždy snadné. Následující kapitola přibližuje vlastní pramennou základnu, přičemž autorka rozčlenila časopisy podle původců: krajanské listy, periodika ústředních legionářských orgánů, tiskoviny vojenských jednotek, transportní časopisy a časopisy vydávané v zajetí. Tato klasifikace má jistě svoje opodstatnění, zejména v souvislosti s historickou kritikou a interpretací jejich obsahu je jistě nezbytná, zůstává nicméně otázkou, zda existují i jiné možné způsoby jejich klasifikace či dokonce typologizace. Vlastní téma vojenské každodennosti rozdělila autorka do několika tematických okruhů, z nich dominantní jsou tři: legionářská každodennost mimo frontu, zdravotní problematika a návrat legionářů domů. Jakkoliv vím, že tématu se již ve své diplomní práci dotkla Jana Tejkalová, myslím si, že k legionářské každodennosti patří i ta frontová – buď tedy i tato problematika měla být do práce vřazena, nebo měl být modifikován název práce, obsahující dokonce slovo o boji a umírání. Z věcného hlediska přinesly klíčové kapitoly i řadu velmi zajímavých mně neznámých postřehů a faktických údajů – překvapila mne tak enormně vysoká míra pohlavních chorob, problémy s hazardními hrami či alkoholismem, jež legie vřazují do celkového kontextu ostatních armád. Velmi zajímavé je zpracování některých méně frekventovaných témat vojenské každodennosti, například otázka zvířat a individuálních či kolektivních zvířecích maskotů.

V dalším výzkumu této problematiky bych autorce doporučil prohloubit své znalosti metodologických možností, jež dějiny každodennosti skýtají, a také se více zaměřit na interpretaci dokumentovaných jevů, a to ať již z pohledu historicko antropologického, mentalitního nebo kulturně historického. Zajímavá je v této souvislosti například otázka kulturně historických a mentalitních transferů, v tomto případě primárně česko-ruských a rusko-českých, dokumentovaná navíc i v rovině jazykové.

Bakalářskou práci Ilony považuji za výborně zvládnutou práci, jež na původním, mnohdy neznámém pramenném materiálu přinesla ucelený pohled na vybranou část legionářské každodennosti. Práce obsahuje i řadu nových, dosud neznámých skutečností. V neposlední řadě oceňuji kultivovanou jazykovou formu, s níž je práce zpracována, jakkoliv bych u názvů kapitol vědecké práce možná alespoň místy volil méně zavádějící („Husité 20. století“) názvy kapitol.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti práce zcela nesporně **doporučuji k obhajobě a hodnotím jí známkou výborně.**

V Praze, dne 7. 9. 2011

prof. PhDr. Ivan Šedivý, CSc.